

Agressieve lobby nekte Facebook

De lobbyist van het techbedrijf riep wrevel op in Den Haag door steeds aan te dringen op een voorkeursbehandeling.

Door onze redacteuren
Carola Houtekamer en
Merijn Rengers

AMSTERDAM. Meta, het moederbedrijf van Facebook, heeft de politieke weerstand tegen zijn grootschalige bouwplannen in Zeewolde in de hand gewerkt door een agressieve lobby te voeren in Den Haag.

De Nederlandse lobbyist van het Amerikaanse techbedrijf riep wrevel op bij ambtenaren en bewindspersonen door voortdurend aan te dringen op een voorkeursbehandeling. Het techbedrijf weigerde zelf daarentegen de bouwplannen voor de hyperscale aan te passen aan de Nederlandse situatie.

Dat blijkt uit een reconstructie van de lobby van Facebook voor de bouw van een zeer groot datacentrum in de Flevopolder. NRC sprak met een groot aantal betrokkenen en analyseerde honderden interne documenten en mails die werden vrijgegeven na een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur. Dinsdag liet Meta na druk

van de Eerste en Tweede Kamer weten dat het haar bouwplannen in Zeewolde voorlopig pauzeert.

Daarmee komt een einde aan de haast die het bedrijf de afgelopen twee jaar aan de dag legde. „Het moest allemaal meteen, snel, anders trok Facebook z'n investering terug”, zegt oud-ambtenaar bij Economische Zaken Robert Barker, die aan het datacentra-dossier werkte. Volgens Barker, nu fractievoorzitter van de Partij voor de Dieren in de Haagse gemeenteraad, stoorde in Den Haag „iedereen zich aan de opstelling van Facebook”.

On-Hollands, brutaal, pushy

Dat kwam mede door de manier waarop Facebook-lobbyist en voormalig beleidsmedewerker van de Tweede Kamerfractie van D66 Edo Haveman ministeries en betrokken ambtenaren en politici benaderde, zeggen betrokkenen tegen NRC. Daarbij stelde hij zich, onder meer in een ontmoeting met toenmalig staatssecretaris Mona Keijzer (Economische Zaken, CDA) „on-Hollands”

brutaal en „pushy” op, zeggen betrokkenen tegen NRC.

Voormalige ambtenaar Barker: „Het beetje beleid dat er was, was in strijd met de plannen van Facebook. Grote hyperscales van één bedrijf trekken het draagvlak voor alles omlaag.”

Bij het bewerken van de Nederlandse overheid liet ook Vince Van Son, bij Meta verantwoordelijk voor de bouw van nieuwe datacentra, zich niet onbetuigd. De zoon van naar de VS geëmigreerde Nederlanders zag in plannen voor Zeewolde een manier om iets terug doen voor het land van zijn ouders, vertellen betrokkenen. Maar tot verbazing van zijn Nederlandse gesprekspartners was Van Son nauwelijks bereid tot compromissen over de omvang of de technische specificaties van het datacentrum.

Meta wil niet reageren op vragen van NRC, maar stuurt de algemene reactie dat het „door lokale, provinciale en landelijke overheden is uitgenodigd om een investering in een datacentrum in Nederland in het algemeen en Zeewolde in het bijzonder te

overwegen”. Door de „huidige omstandigheden” staan de plannen nu op pauze.

Meta kwam in Zeewolde terecht dankzij het persoonlijke netwerk van een commercieel directeur van ingenieursbedrijf Arcadis. De gemeente had in eerste instantie geen grote bouwkeuzes beschikbaar, maar ging na bemiddeling door de Arcadis-directeur toch overstag. De vrouwelijke Arcadis-directeur is een bekende van een van de wethouders in Zeewolde, staat in e-mail-correspondentie. Betrokkenen zeggen dat ze elkaar kennen van de lokale voetbalclub. Arcadis wil niet reageren, omdat het bedrijf „allerlei geheimhoudingsverklaringen” heeft getekend.

Bemoeienis van Algemene Zaken

Uit de reconstructie wordt ook meer duidelijk over de bemoeienis van premier Mark Rutte en diens ministerie van Algemene Zaken bij de plannen van Meta. Volgens diverse betrokkenen stond de bouw van datacentra in Nederland op de lijst van gesprekson-

derwerpen bij een ontmoeting tussen Rutte en Facebook-topvrouw Sheryl Sandberg, in 2018 tijdens het World Economic Forum in Davos.

Wat onderling is gewisseld is onbekend. Een woordvoerder van Ruittes departement zegt dat er „voor zover we nu hebben kunnen nagaan geen betrokkenheid is geweest van de minister-president”.

Wel heeft Algemene Zaken „vanaf 2019 drie keer op ambtelijk niveau contact gehad met Facebook”, zegt de woordvoerder. Daarbij werd er „gewezen op het belang van snelheid in het proces en is geïnformeerd naar de voortgang”, vooral wat betreft „de door Facebook gewenste wijze van aansluiting op het hoogspanningsnet”. Meta heeft onlangs ook in Denemarken en in Spanje grote bouwkeuzes voor datacentra gekocht. De lokale overheden daar zijn, zo blijkt uit publicaties in de lokale pers, enthousiast over de bouwplannen van het techbedrijf.

[+] Lees ook de reconstructie E4-6